

Major findings are as follows : 1. Alcohol consumption in person with alcohol dependence who received continuing motivational interviewing telephone-based program was significantly lower than that before at p .05; 2. Alcohol consumption in person with alcohol dependence who received continuing motivational interviewing telephone – based program was significantly lower than those who received the regular care at p .05.

บทนำ

สำหรับในประเทศไทยสถานการณ์ของการดื่มสุราในปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น จากรายงานสถิติการดื่มสุราขององค์การอนามัยโลก (WHO) ในปี 2557 รายงานการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทยนั้นคนไทยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นอันดับที่ 40 ของโลก โดยเฉพาะเหล้ากลั่นมากเป็นอันดับ 5 ของโลก และเป็นต้นเหตุของการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุจากรถ 90%³ และรายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการดื่ม

สำหรับแนวทางการบำบัดผู้ติดสุราในปัจจุบันมี
แนวทางในการรักษาหลายวิธี เช่น การรักษาแบบผสมผสาน
ระหว่างการรักษาด้วยยา ร่วมกับจิตสังคมบำบัด การบำบัดทาง
ยาช่วยบรรเทาอาการถอนพิษสุราอาการอยากยาและอาการ

ทางจิตเวช การบำบัดรักษาด้วยยาทฤษฎีทางชีวภาพ³ ถึงแม้ว่า จะมีผู้ติดสุราจำนวนหนึ่งที่ได้รับการบำบัดการติดสุราแล้ว แต่พบว่าผู้ป่วยส่วนใหญ่มีการกลับไปติดสุราซ้ำ จากการศึกษาทั้ง จากในประเทศและต่างประเทศ พบว่า ผลการประเมินของผู้ที่เป็นโรคติดสุราหลังการบำบัดรักษาแล้วมีถึงร้อยละ 50 ที่มีการ กลับไปเสพยาซ้ำภายใน 2 เดือนแรก⁴ โดยมีสาเหตุหลายประการ ทั้งสาเหตุส่วนบุคคล และสาเหตุจากสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ผลการ ศึกษาในประเทศไทยของอจฉราราพร นัตสาสาร⁵ พบว่าปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้ผู้ติดสุรากลับไปติดซ้ำหลังการบำบัดรักษา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ บุคลิกภาพและพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน มี จิตใจที่อ่อนแอ เปลี่ยนแปลงง่ายตามสิ่งกระตุ้นต่าง ๆ อาการ อยากสุรา การขาดแรงจูงใจ และการขาดทักษะในการเผชิญ สถานการณ์เสี่ยง ซึ่งปัจจัยทางด้านการขาดแรงจูงใจนี้ยังเป็น สาเหตุที่สำคัญทำให้ผู้ติดสุราเกิดความลังเลใจในการปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการดื่มสุราของตนเองอีกด้วย ส่วนปัจจัยแวดล้อม ได้แก่ พฤติกรรมการดื่มสุราของคนรอบข้าง และการได้รับการ สนับสนุนให้หยุดดื่มจากบุคคลรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นคน ในครอบครัว เพื่อน และขาดบุคลากรทางารแพทย์ที่ควร ให้การช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง

จากการทบทวนวรรณกรรมในประเทศไทยเกี่ยวกับรูปแบบการบำบัดผู้ติดยาเสพติด การศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของการบำบัดทางด้านจิตสังคมเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจในการลดปัญหาการติดยาของผู้ติดยาที่รับบริการโรงพยาบาลสวนปรุงของ สุนทรี ศรีโกไสย⁶ ที่ผลการศึกษาแสดงถึงประสิทธิภาพหลังการบำบัด ทำให้ร้อยละของจำนวนวันที่ดื่มหนักของกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนลดลงในแต่ละระยะของการบำบัด และร้อยละของจำนวนวันที่หยุดดื่มยาของผู้ติดยาที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นในแต่ละระยะของการบำบัดด้วยโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจ และภายหลังออกจากโรงพยาบาลเมื่อติดตามผลต่อเนื่องพบร้อยละของจำนวนวันที่หยุดดื่มยาที่มีจำนวนเพิ่มขึ้นและลดลงเป็นระยะ ผู้ศึกษาให้ข้อเสนอแนะเรื่องการบำบัดเพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจว่าควรให้อย่างต่อเนื่อง โดยได้เสนอแนะวิธีการติดตามด้วยการใช้โทรศัพท์ซึ่งเป็นวิธีการที่ง่ายต่อการติดตาม และสามารถช่วยให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมที่ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ทินกร วงศ์ปาริณย์⁷ ที่ศึกษาการวิจัยแบบสุ่มควบคุมทางโทรศัพท์ติดตามด้วยรูปแบบการสัมภาษณ์เพื่อเสริมสร้างแรงจูงใจแบบประยุกต์ในกลุ่มผู้ติดยา โดยกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการติดตามทางโทรศัพท์มีจำนวนวันที่มึนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งนี้จากการศึกษาในต่างประเทศ

ของ McKay⁸ ที่ใช้การดูแลต่อเนื่องทางโทรศัพท์ในกลุ่มผู้ติดสุรา ก็ให้ผลการรักษาที่ดีขึ้นโดยการติดตามระยะยาวถึง 24 เดือน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สนใจนำหลักการของการเสริมสร้างแรงจูงใจ มาประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ติดสุราอย่างต่อเนื่องร่วมกับ วิธีการติดตามทางโทรศัพท์ให้เป็นระบบการติดตามอย่างมี รูปแบบ โดยใช้หลักการให้คำปรึกษาแบบเสริมสร้างแรงจูงใจ (Motivational Interviewing) ของ Miller & Rollnick⁹ ที่มุ่งหวังให้ผู้ป่วยเกิดความตระหนัก และมีแรงจูงใจในการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มสุราก่อนและหลังได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่องทางโทรศัพท์ต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ติดสุรา
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการดื่มสุราระหว่างกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่องทางโทรศัพท์ต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ติดสุรากับกลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ

สมมติฐานการวิจัย

1. พฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ติดสุราหลังได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่องทางโทรศัพท์ต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่องทางโทรศัพท์
2. พฤติกรรมการดื่มสุราของผู้ติดสุราที่ได้รับโปรแกรมการเสริมสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่องทางโทรศัพท์ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการดูแลตามปกติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับพฤติกรรมการ
ติ่มสุราของผู้ติดสุรา ผู้วิจัยได้สนใจศึกษาปัญหาหรือตัวแปร
ตาม คือ พฤติกรรมการติ่มสุราของผู้ติดสุราที่อยู่ในระยะลงมือ
กระทำตามขั้นของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม (Stage of
change) เนื่องจากการขาดแรงจูงใจเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้
ผู้ติดสุรากลับไปมีพฤติกรรมการติ่มสุราซ้ำหลังจากได้รับการ
บำบัด ทั้งนี้ในการจัดการกับปัญหานี้ผู้วิจัยได้พัฒนาโปรแกรม
การเสริมสร้างแรงจูงใจอย่างต่อเนื่องเพื่อลดพฤติกรรมการ
ติ่มสุราของผู้ติดสุราโดยใช้แนวคิดการเสริมสร้างแรงจูงใจของ
Miller & Rollnick⁹ ร่วมกับการดลต่อเนื่องทางโทรศัพท์

12/6/59 BE 11:44 AM

การเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการดื่มสุราก่อนและหลังการดูแลตามปกติของกลุ่มควบคุม ใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระจากกัน (dependent t - test)

ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มาทดสอบด้วยสถิติ Independence t - test พบว่าพฤติกรรมการดื่มสุราของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลอง ไม่มีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 1.63$, $p > .05$)

ปกติของกลุ่มควบคุมมาทดสอบด้วยสถิติ pair t - test พบว่าคะแนนพฤติกรรมมารดาที่มสุรางค์ก่อนและหลังได้รับการดูแลตามปกติมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 15.37, p < .05$)

